

Handläggare
Annie Karlsson
Telefon: 08-50800913

Till
Förskolenämnden
2024-04-23

Underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förskolenämnden fastställer underlaget till budget för 2025 med inriktning 2026 – 2027. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

I underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027 beskriver och analyserar förvaltningen de kommande årens utveckling och konsekvenserna för staden. Analyserna är viktiga underlag i arbetet med stadens budget 2025 och lyfter strategiskt viktiga utvecklingsområden och utmaningar inför framtiden.

Gunilla Davidsson
Förvaltningsdirektör
Förskoleförvaltningen

Åsa Rönndahl
Avdelningschef
Förskoleförvaltningen

Bilagor

1. Bilaga 1: FöN 2025–2027
2. Bilaga 2: 192 LFP2024 Förskolenämnden
3. Bilaga 3: Hyresavtal Kaplansbacken 10

Innehållsförteckning

Underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027	1
Förvaltningens förslag till beslut	1
Sammanfattning	1
Bilagor	1
1. Utvecklingsbehov och strategiska prioriteringar.....	2
2. Nämndens verksamhetsområde	8
3. Sammanfattande ekonomisk analys	12
3.1 Drift	12
3.2 Investeringar	14
4. Lokalförsörjningsplan	14
4.1 Sammanfattning	14
4.2 Planeringsförutsättningar	14
4.3 Bedömd hyreskostnadsutveckling	15
4.4 Samverkan	15
4.5 Lokalplanering - ej pedagogisk verksamhet	15
4.5.1 <i>Summerande analys av nuläge samt framtida planering</i>	<i>15</i>
4.5.2 <i>Nuläge 31 januari 2024</i>	<i>15</i>
4.5.3 <i>Planering av lokaler för år 2025–2032 (första planeringsperioden)</i>	<i>15</i>
4.5.4 <i>Planering för lokaler år 2033–2045 (andra planeringsperioden)</i>	<i>15</i>

1. Utvecklingsbehov och strategiska prioriteringar

Förvaltningen kommer under planperiodens första del fortsätta uppbyggnaden av en verksamhet som möjliggör att tilldelade budgetuppdrag, samarbeten, myndighetsutövning och ärendehantering kännetecknas av hög kvalitet, effektivitet, likvärdighet och rättssäkerhet. Utöver den tidsaspekt som krävs för att etablera robusta processer utifrån ett socialt och ekonomiskt hållbart perspektiv, bedöms under kommande planperiod resurser fortsättningsvis vara centralt. Resurserna i detta fall avser:

- Upprätta systematiska metoder för nulägesanalyser och omvärldsbevakning, för att säkerställa att rätt kompetens och tillräcklig bemanning finns för uppdragen som åligger och tilldelas förvaltningen.
- Ändamålsenliga IT verktyg och system som stödjer och underlättar arbetet samt säkerställer en rättssäker hantering.
- Innovativa och adekvata samarbetsarenor och arbetsätt avseende såväl det interna arbetet som samarbetet med andra förvaltningar och externa aktörer, exempelvis region, myndigheter och gästprofessorer.

Arbetet under främst planperiodens första år handlar således om allt ifrån att säkerställa att det finns ärendehanteringssystem som stödjer förvaltningens myndighetsutövning till att skapa funktionella och professionella samarbetsarenor. Detta kommer möjliggöra att förskolenämnden, enligt dess reglemente, skapar förutsättningar till ökad likställighet och likvärdighet av stadens förskoleverksamhet.

Interna processer under uppbyggnad

Nämndens verksamhet har sedan inrättandet den 1 juli 2023 växt i snabb takt. Från och med april 2024 arbetar 54 medarbetare på förvaltningen. En stor andel medarbetare arbetade tidigare vid förskoleavdelningen och har följt med in i ombildandet av förskoleförvaltningen. Utöver detta har nyrekryteringar genomförts utifrån den kompetens som bedömts vara nödvändigt för att utföra de uppdrag förvaltningen ansvarar för, dessa kommer från andra förvaltningar i staden där de haft liknande tjänster och från externa organisationer. Antalet medarbetare kan under planperioden komma att utökas utifrån behov som löpande identifieras. Exempelvis kan antalet medarbetare behöva utökas som en följd av utredningen och påföljande införandebeslut om en stadsövergripande vikariepool. Samarbetet inom och mellan arbetsgrupperna är därmed under uppbyggnad, samtidigt som formella kontaktytor håller på att upprättas.

Parallellt med att den interna organisationen byggs upp, ska tilldelade budgetuppdrag och myndighetsutövning genomföras. Organiseringsarbetet som detta initialt krävt har avsett navigering i ansvarsfördelningen gällande tilldelade budgetuppdrag och myndighetsutövning samt identifiering av vilka beroenden som

uppstår i själva genomförandet. Behov av att upprätta rutiner för hur sortering och tilldelning av de arbetsuppgifter som dagligen identifieras eller tillkommer är även det något som hanteras kontinuerligt. Då kompetens- och erfarenhetsnivån inom förvaltningen är omfattande finns en hög förväntan om att utveckla arbetssätt som kännetecknas av innovation, professionalitet, hållbarhet och resurseffektivitet.

Samverkansprocesser med andra nämnder och externa aktörer

Utifrån förskolenämndens och stadsdelsnämndernas reglemente och stadens direktiv att utveckla gemensamma processer pågår ett omfattande uppbyggnadsarbete med att ta fram hållbara samverkansmodeller mellan förvaltningen och stadsdelarna samt förvaltningen och andra fackförvaltningar.

För att samarbetet ska resultera i att utvecklingsarbetet gör skillnad för stadens barn i enlighet med både politiska ambitioner och rådande lagstiftning, behöver dialogen med alla parter, bygga på att tydliga målbilder finns samt ömsesidighet och meningsskapande. Funktionella kontaktytor, vilka förutsätter en hög grad av innovation och förmåga att arbeta i långsiktiga processer, behöver skapas. Nätverksarbetet som är under konstruktion, bedöms ge goda effekter och en hög grad av samsyn vilket över tid kommer öka likställigheten inom stadens förskolor.

En social och ekonomiskt hållbar förvaltning

I stadens styrmodell och målkedja är samverkan och dialog med andra förvaltningar både centralt och en förutsättning för att nå uppsatta mål. Nämndens nuvarande reglemente och det faktum att förvaltningen är ny gör att styrmodellens komplexitet ökar något. Facknämnder som har liknande stadsövergripande samordningsuppdrag, har under flera års tid byggt upp det som idag bedöms vara framgångsrika nätverk med exempelvis stadsdelarna. Bedömningen är att förvaltningen under planperioden 2025–2027 åstadkommer detsamma.

Resultatet av en lyhörd dialog är att nämndens verksamhet kännetecknas av att vara en organisation där insatser och leverans motsvarar såväl stadsdelarnas behov som de politiska ambitionerna. Detta sammantaget gör att förvaltningen mot slutet av planperioden bedöms vara en socialt och ekonomiskt hållbar organisation och därmed attraktiv arbetsplats.

Strategiska utvecklingsbehov planperiod 2025–2027

Förvaltningen har inlett ett systematiskt arbete där kartläggningar av nuläge görs och utifrån dessa identifierat tre övergripande utvecklingsbehov. Behoven bedöms vara av prioriterad karaktär under kommande planperiod.

De övergripande områdena bryts ned i avgränsande mätbara mål i nämndens kommande verksamhetsplan, mål som inom ramen för tilldelade ekonomiska medel och nämndens ansvarsområde, blir möjliga att nå under innevarande budgetår.

Utvecklingsbehov 1: Myndighetsutövning avseende verksamhet i enskild regi

Lagstiftningen har de senaste åren skärpts inom ägar- och ledningsprövning vid nyetablering och tillsyn. Förvaltningen behöver fortsatt utveckla rättssäker och effektivmyndighetsutövning. Arbetet sker utifrån att:

- Utveckla arbetssätt, metoder, processer och ärendehanteringssystem som stödjer effektivitet och rättssäkerhet
- Utveckla rutiner för att motverka otillbörlig påverkan och välfärdsbrott

Den skärpta lagstiftningen ställer krav på processer som omfattar fler delar än tidigare.

Utvecklingsbehov 2: Metodiska samarbets- och samordningsstrukturer för framgångsrikt utvecklingsarbete med barnens bästa i fokus.

Flera av kommunfullmäktiges inriktningsmål, arbetet med de globala målen i Agenda 2030 och nämndens tilldelade mål och uppdrag nås i nära samverkan med andra aktörer. Med anledning av detta är hållbara och robusta samarbetsstrukturer nödvändiga att skapa.

Dialogen behöver kännetecknas av en hög grad av lyhördhet och professionalitet, ha ett uppgiftsorienterat arbetssätt och en tydlig gränsdragning genom såväl tydligt formulerat reglemente som mötesagendor. Detta bedöms var en framgångsfaktor vilket krävs för att skapa den samsyn som kommer göra att förskolenämnden och stadsdelsnämnderna tillsammans ska kunna ta det gemensamma ansvaret för att utveckla en likvärdig förskola.

Utvecklingsbehov 3: Resurseffektivt utförande av tilldelade budgetuppdrag

Förskolenämnden har ansvaret för stadsövergripande förskolefrågor. I ansvaret ingår utvecklingsfrågor som rör pedagogisk verksamhet och frågor som är viktiga för förskolans medarbetare. Avseende detta finns det ett behov av att fortsätta utveckla samarbetet och ansvarsfördelningen i förhållande till stadsdelsnämnderna.

Avgränsande mål med tillhörande indikatorer som ger en saklig bild av den politiska viljan bakom tilldelade uppdrag och stadens inriktningsmål bedöms kunna skapa goda förutsättningar för fördjupad analys vilket i sin tur möjliggör att tänkbara orsaker kan identifieras och välgrundade slutsatser dras. En effekt av detta kommer leda till att förvaltningens arbete utförs med hög kvalitet och resurseffektivt.

Prioriterade utvecklingsområden

Inriktningsmål 1

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

1.2. Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Förskolenämnden är tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden målsansvarig för målet God utbildning för alla i Agenda 2030.

Prioriterat område 1:

Kompensatorisk förskola

Att rusta barn med självkänsla, trygghet, nyfikenhet och språk är förskolans arbete med tidiga insatser. Att ge barn goda förutsättningar inför såväl skola som senare i livet kan motverka segregation och bidra till ett mer jämlikt samhälle. Systematisk uppföljning av inskrivningsgraden, barnhälsostrategin och riktade insatser samt kompetensförsörjningsstrategin med tillhörande aktivitetsplaner och behov av att ta fram gemensamma bedömningsunderlag av förskolans måluppfyllelse utifrån läroplanens målområden, är områden som det politiska styret identifierat vara viktiga för att staden ska arbeta mer kompensatoriskt likvärdigt. Även ett fortsatt utvecklat samarbete med andra aktörer, exempelvis socialtjänst och regionen kring barn i behov av särskilt stöd, behöver förbättras under planperioden så att ett mer adekvat stöd för barnen kommer till stånd. Förvaltningen behöver därmed tillsammans med stadsdelarna fortsatt samarbeta och samverka för att kartlägga vad som behövs och kan göras i syfte att stödja deras arbete för ökad likvärdighet, exempelvis samordning av gemensamma kompetensutvecklingsinsatser.

Nämnden behöver vidare stödja stadsdelarna i det systematiska kvalitetsarbetet avseende läroplanen ska fungera sammanhållande i hela styrkedjan, från arbetslaget till kommunfullmäktige, så att åtgärder på respektive nivå är rätt riktade och ger önskad effekt. En översyn av förskolerapporten, se vidare under prioriterat område 2, kan bidra i detta arbete.

Effekter av dialogerna blir att samsyn och gemensam riktning för det kompensatoriska uppdraget utvecklas, något som gynnar ägandeskap men som också kräver mer omfattande och/eller tidskrävande processer.

Samverkansarbetet avseende området kompensatorisk förskola bedöms avse hela planperioden.

Prioriterat område 2:

Översyn av förskolerapporten

Kommunfullmäktige är beställare av den årliga förskolerapporten. Rapporten har, fram till och med rapporten avseende 2023, givit en nulägesbild utifrån den roll och uppdrag tidigare förskoleavdelningens hade. Med anledning av att staden sedan

sommaren 2023 har en förskolenämnd som givits det politiska ansvaret för övergripande förskolefrågor och därmed årligen upprättar ett underlag för budget och verksamhetsplan som återrapporteras i tertialrapporter och verksamhetsberättelser, är det nödvändigt att en översyn av förskolerapporten görs. Rapporten bör skrivas så att den utgör ett komplement till nämndens övriga rapporter och uppföljningar, exempelvis tertialrapporter. Detta skulle vidare utgöra en del av det systematiska kvalitetsarbetet och skapar också möjlighet att fördjupa kunskaperna om utvecklingsbehov i syfte att öka likvärdigheten.

Prioriterat område 3:

Säkerställa likställigheten oavsett regiform

Likställigheten mellan stadens förskolor oavsett regi avser två områden, förskolans läroplansmål och ekonomiska förutsättningar. För att garantera likställigheten inom båda områdena behöver en systematisk genomgång göras och detta oavsett regiform. För nämndens del skiljer sig uppdraget i förhållande till verksamheter i egen regi och verksamheter i enskild regi. Avseende de kommunala förskolorna har nämnden ett ansvar i att stödja stadsdelarna i övergripande och gemensamma frågor. Avseende förskolor i enskild regi har nämnden i ansvar att säkerställa att enskilda huvudmän följer författningarnas krav.

Arbetet är omfattande och innefattar flera delar vilket innebär att det prioriterade området avser hela planperioden. Det prioriterade området kommer årligen brytas ned i avgränsande nämndmål till vilka mätbara indikatorer formuleras. Vilka områden som hanteras vilka år bygger på resultaten i förvaltningens systematiska kartläggningar, bland annat väsentlighets- och riskanalysen och interna kontroll.

Effekterna av det prioriterade området är att likställigheten över tid utvecklas och förskolenämnden närmar sig stadens vision om en, oavsett regiform, likvärdig förskola.

Inriktningsmål 2

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

2.4. Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Prioriterat område 4:

Förvaltningens samordnande uppdrag

Nämnden ska i stadens gemensamma arbete avseende inriktningsmålet bidra med ett förskoleövergripande perspektiv inom områden som avser att stödja stadsdelsnämndernas arbete med att främja barns hälsa. Stödet kan exempelvis avse arbetet med att främja hållbara, gröna, trygga och kemikaliesmarta förskolemiljöer.

Nämnden behöver under planperioden även ta en samordnande roll i frågor som avser förskolans utvecklingsarbete gällande ekologisk

och klimatsmart mat då detta är detta är förskolans största utsläppsfaktor och därmed en viktig fråga gällande inriktningsmålet. Förvaltningen behöver utöver detta även fortsättningsvis stödja andra fackförvaltningar med förskolans perspektiv samt stödja stadsdelar och facknämnder i olika kartläggnings- och samordningsarbeten.

Förvaltningens egen rådighet avser den egna verksamheten och dess bidrag till målet. Detta kan ske genom att exempelvis verka för att alla medarbetare åker kollektivt, går eller cyklar till arbetet, säkerställa en hög grad av källsortering, att pappersutskrifter endast görs när så bedöms vara nödvändigt. Effekterna av förvaltningens interna arbete skulle utöver att bli en god ambassadör för stadens arbete mot ett grönt och fossilfritt Stockholm även bidra till medarbetares goda hälsa.

Inriktningsmål 3

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

3.4. Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Prioriterat område 5:

Föränderliga behov ställer krav på en flexibel och hållbar organisation

Förvaltningen behöver utveckla former för att systematiskt och strukturerat kartlägga interna behov av kompetens och resurser för att möta förändrade krav i samhället, exempelvis förändrad lagstiftning. Under planperioden kan därmed behov av andra kompetenser än förvaltningens redan befintliga komma att identifieras.

Nämnden ansvarar också för att samordna och erbjuda stadsdelarna olika former av kompetensutvecklingsinsatser som stödjer det kvalitetshöjande arbetet i enlighet med stadens styrande dokument och stadsdelarnas lokala behov, exempelvis arbetet avseende höjd utbildningsnivå och språklig kompetens. Nämnden ska även fortsätta arbetet med att stödja stadsdelarna i deras utvecklingsarbete avseende hållbara arbetsmiljöer, också det i enlighet med stadens styrdokument och lokala behov.

3.5. Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Prioriterat område 6:

Stärkt säkerhet

Det är mycket som händer i världen och i landet som därmed påverkar huvudstaden. Hotet från klimatpåverkan och hotet från våld, organiserad brottslighet och konsekvenser av internationella konflikter påverkar förvaltningens arbete och ställer höga krav på såväl rutiner, kompetens, systematik, medarbetarskap och ledarskap. En välfungerande och välförankrad systematik avseende

förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys och kris- och krigsorganisation är under uppbyggnad vilket är en del av det prioriterade området under kommande planperiod.

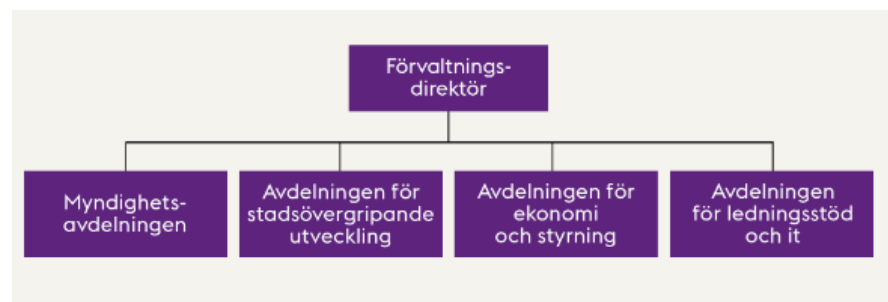
2. Nämndens verksamhetsområde

Förskolenämnden har det politiska ansvaret för övergripande förskolefrågor enligt reglementet. De förtroendevalda i förskolenämnden beslutar vad förvaltningen ska arbeta med utifrån kommunfullmäktiges budget. Förvaltningen ansvarar i sin tur för att genomföra nämndens beslut och hur detta ska göras. Huvudmannaskapet för förskolefrågor ligger på de elva stadsdelsnämnderna, vilka därmed ansvarar för driften av stadens kommunala förskolor.

Inom förskoleförvaltningens uppdrag ligger utöver budgetuppdrag även myndighetsutövning i form av tillsyn och tillståndsprövning av fristående förskolor, ersättnings- och bidragshantering i relation till i huvudsak fristående anordnare och i vissa avseenden även stadsdelsförvaltningarna, samt uppdraget att samordna och leda det stadsövergripande kvalitetsarbetet för stadens kommunala förskolor. Det sistnämnda sker i nära dialog med stadsdelsförvaltningarna.

Så arbetar förskolenämnden

Arbetet i förskoleförvaltningen leds av förvaltningsdirektör. Förvaltningen består av fyra avdelningar med ansvar för verksamheten inom respektive område.

Myndighetsavdelningen är förvaltningens största avdelning. Avdelningen är lagstyrd och ansvarar för:

- Tillståndsprövning av huvudmän som ansöker om att driva fristående förskola eller pedagogisk omsorg i enskild regi.
- Granskning av fristående aktörers verksamhet för att kontrollera att de även fortsatt uppfyller de nationella kraven för att driva förskoleverksamhet.
- Handläggning av tilläggsbelopp för fristående förskolor och pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetstid.
- Klagomålshantering för verksamhet i enskild regi.

Avdelningen bidrar även med kompetens i andra frågor, främst vid utredningar och remisser.

Avdelningen för stadsövergripande utveckling ansvarar för att, i dialog och nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna, samordna det stadsövergripande utvecklingsarbetet för stadens förskolor, öppna förskolor, introduktionsförskolor och pedagogiska omsorg. Avdelningen har även i uppdrag att årligen skriva fram förskolerapporten och följa upp stadsdelarnas systematiska kvalitetsarbete. Avdelningen bidrar även med kompetens i andra frågor, främst vid utredningar och remisser.

Avdelningen för ekonomi och styrning arbetar förvaltningsövergripande med att ge stöd till förvaltningens ledning och dess verksamhet inom områden som ekonomi, redovisning och säkerhetsfrågor. Inom avdelningen hanteras ersättning och bidrag gentemot i huvudsak fristående förskoleverksamheter och pedagogisk omsorg. Även handläggning av hyreskompensation hanteras av avdelningen. Inom ramen för ekonomi och styrnings uppdrag finns även ett stadsövergripande uppdrag kopplat till bland annat fastighet, miljö och beredskapslager. Avdelningen bidrar även med kompetens i andra frågor, främst vid utredningar och remisser.

Avdelningen för ledningsstöd och it arbetar förvaltningsövergripande med att ge stöd till förvaltningens ledning och verksamhet inom områden som HR, IT, kommunikation, nämnd och registratur. Avdelningen bidrar även med kompetens i andra frågor, främst vid utredningar och remisser.

Progression sedan föregående års Underlag till budget 2024–2026

Underlag till budget 2024–2026 upprättades av förskoleavdelningen inom ramen för utbildningsförvaltningen februari 2023. Under året som nämnden och förvaltningen varit i drift har samtal mellan nämnd-förvaltning och förvaltning-stadsdelar återkommande förts. Dialogerna har möjliggjort att årets underlag till budget baseras på en väl underbyggd nulägesbeskrivning. Därmed har kvalificerade bedömningar av vilka områden som identifierats som prioriterade inför kommande planperiod kunnat göras. Utvecklingsområdena bygger, utöver dialogerna, även på omvärldsbevakning sett ur nämndens ansvarsområde, samt lärdomar och analyser av utfallet avseende genomförda och pågående budgetuppdrag.

Social och ekonomisk hållbarhet i fokus

Då förvaltningen fortfarande är en ny instans behöver arbetets fokus under planperioden 2025–2027 ligga på att fortsatt bygga upp interna processer, strukturer och arbetssätt. Detta för att säkerställa att:

- Tilldelade budgetuppdrag genomförs kostnadseffektivt och ger förväntade resultat i enlighet med den politiska viljan.
- All myndighetsutövning sker rättssäkert.

För att förskolenämnden utifrån sitt ansvarsområde ska kunna bidra till stadens långsiktiga vision om ökad likställighet för stadens förskolor behöver, som beskrivs under punkt 1, ändamålsenliga modeller för samverkan och dialog med andra aktörer arbetas fram.

Samarbetsytorna och metoderna avser såväl förvaltningen och stadsdelsförvaltningars nätverkande som samverkan med andra facknämnder, region och myndigheter.

Även inom förvaltningen behöver kontaktytor och arbetsformer tas fram, etableras och struktureras. Arbetet med de interna processerna har inletts men behöver fortsatt ges tid för att bli robusta och hållbara över tid. Processerna behöver under planperioden 2025–2027 systematiseras så att det blir möjligt att i ett kvalitetssäkrande perspektiv följa upp resultaten. Uppföljning och analys av utfall är nödvändigt för att säkerställa att tilldelade medel används på bästa sätt och resulterar i god måluppfyllelse.

Förvaltningen har goda förutsättningar att över tid lyckas med stadens vision om ökad likställighet för kommunal och enskild huvudman samt ökad likvärdighet avseende förskolornas utbildningsuppdrag.

När en ny organisation inrättas tar kulturbyggandet tid. Kultur och struktur skapas parallellt med att gemensamma rutiner ska upprättas och etableras. Detta pågår allt medan de dagliga arbetsuppgifterna ska genomföras, såsom tilläggsbeloppsansökningar handläggs, utbetalning av barnpeng till fristående förskola som ska göras, ärenden till nämnd som bereds och tilldelade budgetuppdrag som genomförs. En central del i arbetet med att bygga en framgångsrik, robust samt socialt och ekonomiskt hållbar organisation kommer under planperiodens första del vara att utarbeta ändamålsenliga rutiner och samarbetsytor för förvaltningens specifika men också komplexa uppdrag.

Utifrån ovanstående resonemang bedöms det vara nödvändigt att under planperioden arbeta med färre prioriterade områden kopplade till nämndens ansvarsområde och i enlighet med stadens reglemente, för att säkerställa att arbetsmiljön fortsatt kan vara god, att uppdragen som tilldelas genomförs med hög kvalitet, på ett kostnadseffektivt sätt och med arbetssätt som präglas av innovation och mod.

Viktiga omvärldsfaktorer

Utmaningar avseende minskat barnantal i stadsdelarna och kapacitet att ta emot barn från andra verksamheter

I staden pågår arbetet med att skapa beredskap för att snabbt kunna ta emot barn från förskolor som av olika anledningar avvecklas, exempelvis om tillstånd att bedriva förskoleverksamhet återkallas. Nationella diskussioner förs om att ytterligare skärpa kraven på fristående verksamheter, exempelvis göra det enklare att besluta om vinststopp, detta skulle kunna innebära att lokalbeståndet fortsatt behöver anpassas utifrån minskat barnantal samtidigt som kapacitet att ta emot barn från enskilda verksamheter behövs. Beredskap och kapacitet behöver finnas såväl under planperioden som inför kommande tioårsperiod då barnantalet åter kommer att stiga.

Förändrat säkerhetspolitiskt läge

Det säkerhetspolitiska läget är av olika anledningar osäkert. Hur exempelvis medlemskapet i Nato kommer att påverka landet och stadens förskoleverksamheter är för tidigt att säga. Arbetet med förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys och interna kris- och krigsledningsorganisation intensifieras under planperioden för att organisationen ska vara så väl förberedd för en eventuell kris som möjligt. Desinformation är en särskilt tydlig utmaning för nämndens verksamhet att förhålla sig till samt skapa beredskap för att kunna hantera.

Samhällsutveckling avseende hot, våld och kriminalitet

Samhällsutvecklingen avseende hot, våld och kriminalitet har ökat kraven på förvaltningens utförande av olika myndighetsuppdrag. Vid exempelvis granskning av befintlig verksamhet finns behov av person- och skalskydd. Otillbörlig påverkan behöver beaktas och ställer krav på att rutiner för en säker och trygg arbetsmiljö för nämndens medarbetare finns upprättad.

Förskolan är enligt all forskning en viktig skyddsfaktor. Den våldsvåg som påverkat samhället i form av bland annat sprängningar och skjutningar i olika stadsdelar och nära förskolor gör att nämnden under kommande planperiod ytterligare behöver bidra till att samverka mellan socialtjänst och stadsdelarna fördjupas. Även stöd till stadsdelarna i deras arbete kring anmälningar till socialtjänst behöver utvecklas. Insatserna är en del i arbetet med förskolans tidiga insatser men också för att främja trygga, säkra och hållbara arbetsmiljöer för förskolans medarbetare.

Tillstånd för enskilda huvudmän att bedriva förskoleverksamhet och/eller pedagogisk omsorg har efter skärpta lagkrav återkallats, något som med hög sannolikhet kan komma att ske även i andra fristående förskolor. En effekt av de skärpta lagkraven blir att barn med kort varsel behöver beredas plats i stadens både kommunala och fristående förskolor.

Behov av tidiga insatser

Stadsdelsnämnderna har det operativa ansvaret för arbetet med tidiga och preventiva insatser. Arbetet sker på en mängd olika sätt och med stor variation, exempelvis via förskolans språkstärkande arbete, upprättade rutiner för barnhälsoarbete, riktade insatser avseende bemanning och fördelning av legitimerade förskollärare samt samverkansformer med socialtjänst och polis. Nämnden kan stödja stadsdelarna i arbetet och bidra till arenor mellan stadsdelar och andra aktörer där samverkan och kollegialt utbyte kan ske och utvecklas.

3. Sammanfattande ekonomisk analys

Förskolenämndens budget för driftverksamhet uppgår till 3 056,7 mnkr netto för 2024. Investeringsplanen uppgår till 0,1 mnkr 2024. Enligt kommunfullmäktiges budget är budgetramen för drift och

investeringar samma även 2025 och 2026.

3.1 Drift

Nämndens budget består till största del av en kostnadsschablon per barn i fristående förskola, som går till enskilda förskolor. Budgetramen för 2025 och 2026 är antagna i samband med budget för 2024 och grundar sig på det barnantal som var aktuella i mars 2023.

Under hösten 2023 tog Sweco fram en förskoleframskrivning på uppdrag av stadsledningskontoret. Framskrivningen visar på ett minskat barnantal både i kommunal och enskild regi fram till år 2025, därefter en ökning efterkommande år. Detta i sin tur leder till en minskad budgetram gällande förskolepeng 2025, sedan ökar den något 2026 och 2027.

Bilden nedan illustrerar barnantal enligt kommunfullmäktiges budget 2024 samt barnantal för enskild regi baserat på statistik från förskoleframskrivningen:

	KF 2024	2024	2025	2026	2027
Stockholmsbarn i enskild regi	19 655	18 583	18 479	18 542	18 575
Skillnad		-1 072	-104	62	33

Utöver den prestationsrelaterade delen av budget finns det anslagsfinansierade delar. Dessa avser bland annat:

- socioekonomiskt tillägg
- myndighetsutövning
- barnomsorg på obekvämlig arbetstid
- kompetensutveckling
- särskilda satsningar

Det som kommer att öka av dessa kostnader är kostnaderna för myndighetsutövning, detta då det är där driften för förvaltningen återfinns.

För bland annat personal- och lokalkostnader har en uppräkningsgörelse gjorts utifrån den information som finns att utgå ifrån. Personalkostnaderna kommer årligen öka, detta i och med den årliga lönerörelsen.

Under planperiodens första del, det vill säga 2025, väntas förvaltningen vara fulltaliga vilket därmed blir första året med effekt på helår gällande personalkostnaderna. Detta med beaktning tagen till de budgetuppdrag som i dagsläget finns för förvaltningen att hantera.

Tillkommer fler uppdrag kan ytterligare resurser behövas, alternativt kompetens inom andra områden krävas.

Lokalkostnaderna har räknats upp med en schablon om fem procent 2025 och två procent 2026 och 2027.

Mnkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget 2024	Underlag till budget 2025	Beräknad plan 2026	Beräknad plan 2027
Kostnader	3146,5	3154,8	3306	3306	3306	3306
Intäkter	-16,4	0	-249,3	-249,3	-249,3	-249,3
Netto	3130,1	3154,8	3056,7	3056,7	3056,7	3056,7
Ändrade behov, årlig förändring				-131,7	8,4	5,3
Prestationer				-137,5	6,8	3,6
Kostnadsökning personal, lokal, övrigt				5,8	1,6	1,7

3.2 Investeringar

Inga nya investeringar väntar de närmsta åren.

Bilden nedan illustrerar förvaltningens investeringskostnader 2023 samt plan 2025–2027.

Investeringsplan	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kostnader	1,5	2,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Netto	1,5	2,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Ändrade behov						

4. Lokalförsörjningsplan

4.1 Sammanfattning

Förvaltningen förhyr sedan årsskiftet kontorslokaler vid Kaplansbacken 10. Fastighetskontoret, tillika fastighetsägare, har för avsikt att genomföra omfattande renoverings- och upprustningsåtgärder i fastigheten vilket innebär att förvaltningen under planperioden behöver flytta till andra lokaler. Förvaltningen har erbjudits annan lokal av fastighetskontoret.

Projekteringsarbetet är inlett och förvaltningen inväntar en ekonomisk kalkyl för att kunna planera processen vidare. Fastighetskontoret och förvaltningen planerar att presentera ett gemensamt inriktningsärende för beslut i respektive nämnd under maj månad.

4.2 Planeringsförutsättningar

Förvaltningen förhyr kontorslokalen vid Kaplansbacken 10. Fastigheten vid Kaplansbacken är generellt i behov av omfattande renovering och underhåll. Fastighetskontoret planerar för åtgärder under senare delen av planperioden och förvaltningen behöver med anledning av detta flytta verksamheten.

De tillänkta lokalerna behöver anpassas för att bli ändamålsenliga. Projekteringsarbetet är påbörjat av fastighetskontoret och sker i

samråd med förvaltningen. För att komma vidare i processen och kunna ta ställning till de ekonomiska förutsättningarna inväntar förvaltningen en budgetkalkyl. Kalkylen beräknar fastighetskontoret kunna presentera tidigast under april, alternativt maj månad. Förvaltningarna har som ambition att presentera förutsättningarna för de nya lokalerna i ett gemensamt inriktningsärende i respektive nämnd under maj månad.

4.3 Bedömd hyreskostnadsutveckling

Förvaltningen bedömer att årshyreskostnaden under perioden 2025–2027 ökar med fem procentenheter 2025 och sedan 2 procent 2026 och 2027.

4.4 Samverkan

Förvaltningen samverkar med många av stadens förvaltningar och verksamheter. Viss lokalsamverkan är planerad att ske i de nya lokalerna som förvaltningen flyttar till under planperioden.

4.5 Lokalplanering - ej pedagogisk verksamhet

4.5.1 Summerande analys av nuläge samt framtida planering

4.5.2 Nuläge 31 januari 2024

Förvaltningen förhyr kontorslokaler vid Kaplansbacken 10. Då det i fastigheten kommer att utföras om fattande renoverings- och upprustningsåtgärder kommer verksamheten behöva flytta under senare delen av planperioden.

4.5.3 Planering av lokaler för år 2025–2032 (första planeringsperioden)

Förvaltningen planerar att flytta till nya, anpassade och ändamålsenliga kontorslokaler som ersätter befintliga, i början av den första planperioden.

4.5.4 Planering för lokaler år 2033–2045 (andra planeringsperioden)

Förvaltningen har inget att rapportera gällande lokalplanering under perioden.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, Förvaltningsdirektör	2024-04-05
Åsa Rönndahl, Avdelningschef	2024-04-05